

ikke stor, men man bør ikke berøbe os den, fordi nogle Eksportmøllere i Kjøbenhavn ikke kunne faa saa store Renter af deres Kapitaler som hidtil. Men skulde vi gaa til at hjælpe dem, tror jeg, vi ville have Fordel af, fremfor at lægge Sat paa Brødet til os alle, at tilfige dem, der leve eller have levet af denne Eksport, en Statsgaranti for 4 pCt. af deres Kapitaler, men saa rigtigt nok, ogsaa fordrer, at de Herrer Direktørens Bønninger blive nedsatte, saa de nogenlunde staa i Lighed med, hvad vi andre have at leve af. Blandt de Argumenter, som de anføre, er ogsaa det, at Sverige har lukket for dem. Tidligere havde de en meget betydelig Afsetning, baade til England, Norge og Sverige. Eksporten til England er standset. Hvorfor? Fordi Møllerne ikke have deres Sager saadan i Orden, at de kunde konkurrere med det amerikanske Mel. Der kunne vi ikke hjælpe dem; men hvis de kunde bringe deres Møller op til at levere lige saa gode Produkter som de amerikanske, er der ingen Tvivl om, da vi ligge det engelske Marked saa meget nærmere end Amerikanerne, at det maatte kunne gaa. Naar det skal jeg ikke dvæle nærmere ved, det ved jeg ikke saa bestemt. Men een Ting ved jeg, og det er, at Sverige har lukket. Men hvis vi nu skulle til at hjælpe dem i den Retning, saa tror jeg nok, vi ere berettigede til at faa det Spørgsmaal besvaret: Hvorledes stillede Møllerne sig da selv over for Meltoldden i Sverige? Saa vidt jeg ved, var Forholdet det, at lige saa snart Tolden i Sverige blev indført, sendte disse samme Folk, som nu forlange Bessyttelse her, Kapital til Sverige og anlagde Møller; de have Møller derovre, og vi skulde da gerne vide, om Understuddet eller Tabet, som de lide af nu, stammer her fra deres egne Møller, eller om det muligvis stammer fra Filtalen i Sverige, og hvis den ikke kan betale sig, saa er det jo sørgeligt; men i Sverige have de jo Meltoldd; der maa det jo kunne gaa godt. Men det gale er, hvad der anføres i deres Skrift, at saa snart man faar Meltoldden, bliver der anlagt en Masse ny Møller, og særlig de Danske vare straks paa Færde med at skabe sig selv Konkurrence i Sverige ved Hjælp af indførte Kapitaler her fra Landet, som meget godt kunne have været anvendt paa en for Landbruget bedre Maade her i Landet. Hvis Filtalerne i Sverig ikke kunne betale sig, er det netop, fordi man inden for Bessyttelsestødens Omraade skaber sig selv Bannstikigheder. Der ligge de nu og have ondt ved at komme ud af det. Men saa skulde man ogsaa gerne

vide: Hvorledes stiller denne Filtal sig over for Spørgsmaalet om Bessyttelsen? Agttere de derovre for at forøge Bessyttelsen, for at faa højere Bessyttelse, eller for at faa Meltoldden endelig ophævet og væk? Det vilde være til stor Fordel for den danske Afdeling her i Kjøbenhavn, hvis den svenske Filtal vilde arbejde for at faa den væk; men hvis de arbejde for endnu højere Bessyttelse derovre, ved jeg egentlig ikke, om de kunne fordrer her, at vi skulle skaffe dem bedre Indtægt af deres Wirthschaft. Saa fige de Herrer Møllere, som Ministeriet støtter sig til, at her er jeg tror 2,300 Møllere her i Landet, og nu have vi i disse mange Aar faaet disse Henvendelser til Rigsdagen og Landboretningerne, og de sige, de ere alle sammen enige. Nu ved jeg ikke, om der virkelig har været afholdt Møder paa 2-3000 Møllere her i Landet; men det er jo nok muligt, at de derfor kunne have understrevet en Adresse om at faa Told paa Mel, for det kan ikke hverken skade eller gavne dem saa meget ude i Landet. Men der er dog een Ting at sige dertil, og det er, at den store Mængde af Møllere ude paa Landet ville ikke have nogen væsentlig Fordel af Meltoldden. Thi de bestaa derude, at Behoerne i den nærmeste Omegn sende deres Korn hen for at faa det malet, og det tolde de for eller betale en bestemt Pris for at male det og saaledes forsyne Familien. Men naturligvis, den fattige Del af Befolkningen har ikke noget at sende hen til Maling. De skulle købe deres Mel, men det kommer slet ikke Landsbymøllerne til gode; det købe de hos Købmanden, og hvem forsyner Købmanden sig hos? Et af to Steder. Saa længe de danske Dampmøllere have Overtaget her i Landet og kunne hindre de fremmede i at komme ind, forsyner han sig hos dem; men kunne de tykke Møllere levere det billigere, ja, saa forsyne de sig hos de tykke Møllere, og nu skulde man, fordi nogle rige Møllere her i Kjøbenhavn, der ere blevne generede i deres Konkurrence, gaa hen og lægge Told paa Melet og derved forhindre Folk i at faa Brødet saa billigt, som muligt! Seg vilde finde det aldeles oprørende. Men i øvrigt maa det bemærkes, at Møllernes Stilling her i Landet kan dog ikke være saa fortvilet. Der bygges jo bestandig ny Møller ude paa Landet, og naar de have Bannstikighed for at bestaa, er det dels fordi Konkurrencen bliver større, idet der kommer flere Møller, og dels fordi Landbruget ikke har saa megen Brug for Møllerne efterhaanden, da de selv anlægge Møller paa Gaardene. Nej, det, der vilde have Interesse af Tolden,